

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/48/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205331
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2015:8614205331.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobkyne S. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. riadok XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 4.386,32 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 4.386,32 Eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 464,46 Eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Svidník súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 263,- Eur podľa položky č. 1 písmeno a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a to do 10 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa žalobou podanou dňa 01.10.2014 na Okresný súd Svidník žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 4.386,32 Eur z titulu bezdôvodného obohatenia a nahradiť jej trovy konania.

Žalobu odôvodnila tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č 8400768 zo dňa 23.02.2006 jej (ako dlžníčke) poskytol žalovaný (ako veriteľ) úver vo výške 863,- Eur (26.000,- Sk). Za tento úver žalobkyňa zaplatila celkovú sumu 5.249,32 Eur, teda úver nad istinu preplatila o 4.386,32 Eur. Úver je však podľa jej tvrdení potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a preto suma presahujúca istinu je bezdôvodným obohatením žalovaného, o vydanie ktorého žiada. Žalobkyňa ďalej uviedla, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatku z dôvodu, že ide o zmluvu spotrebiteľskú, kde žalobkyňa vystupovala v pozícii spotrebiteľa a žalovaný v pozícii dodávateľa, ktorá obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. S poukazom na viaceré rozhodnutia okresných a krajských súdov ako aj rozsudkov Súdneho dvora EÚ a ich citáciu konštatovala, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov minimálne z dôvodov, že neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej aj „RPMN“) a obsahuje úžernú odplatu (úroky z omeškania vo výške 0,25% denne). Podľa názoru žalobkyne išlo zo strany žalovaného o úmyselné bezdôvodné obohatenie, pretože žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov, a teda je jeho povinnosťou poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalobkyňa konštatovala, že neuvedenie RPMN, ročnej úrokovej sadzby, použitie neprijateľnej podmienky a určenie neprímerane vysokej ceny úveru nemožno hodnotiť inak ako konania na získanie

bezodôvodného obohatenia bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech opísanými praktikami.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník s poukazom na to, že jeho (žalovaného) všeobecným súdom je Okresný súd Bratislava I. Taktiež konštatoval, že priznaniu nároku bráni prekážka veci rozhodnutej (res iudicata) s poukazom na to, že predmetnou zmluvou o úvere sa už zaoberal Stály rozhodcovský súd v Bratislave, ktorý vo veci rozhodol právoplatným a vykonateľným rozsudkom sp. zn. SR 6089/06 zo dňa 04.12.2006. Taktiež uviedol, že finančné prostriedky zaplatila žalobkyňa na účet žalobcu dobrovoľne po tom, čo vo veci rozhodol rozhodcovský súd, a preto takéto plnenie nemožno považovať za bezodôvodné obohatenie. Rovnako poukázal na to, že finančné prostriedky pripísané k danej zmluve predstavujú zrážky poukazované súdnym exekútorom, ktoré vymohol v exekučnom konaní, pričom navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené. Žalovaný ďalej namietal premlčanie uplatneného nároku a to jednak uplynutím subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby, pričom pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, tak nárok je premlčaný v rozsahu 1.652,05 Eur dňa 16.09.2014. Žalovaný taktiež uviedol, že predmetná zmluva nemá charakter zmluvy spotrebiteľskej a teda nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v dôsledku čoho nemusela obsahovať údaj o RPMN. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd sa v prvom rade zaoberal námietkou miestnej nepríslušnosti vznesenou žalovaným a uznesením č.k. 8C/48/2014-56 zo dňa 29.10.2014 túto námietku ako nedôvodnú zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.11.2014.

K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, keď s poukazom na viaceré rozhodnutia súdov ako aj list Európskej komisie zo dňa 25.04.2013 uviedla, že námietka miestnej nepríslušnosti je nedôvodná, pretože miestna príslušnosť je daná podľa § 87 písm. f) O.s.p. a rovnako je nedôvodná aj námietka res iudicata, pretože predmetný rozhodcovský rozsudok je podľa žalobkyne nulitným, nakoľko bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy. Vo vzťahu k námietke premlčania žalobkyňa uviedla, že nárok nie je premlčaný, nakoľko ide o úmyselné bezodôvodné obohatenie zo strany žalovaného.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalovaný, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu veľkej pracovnej zaneprázdnenosti, pričom súhlasil s prejednaním a rozhodnutím vo veci v jeho neprítomnosti. Preto súd prejednal a rozhodol vec na pojednávaní v neprítomnosti žalovaného v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O.s.p.") s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi na nariadenom pojednávaní uviedla, že v čase, keď bola uzavretá predmetná zmluva, potrebovala zakúpiť motorové vozidlo, a preto oslovila viaceré finančné inštitúcie, ktoré by jej boli ochotné pomôcť a poskytnúť peniaze. Spoločnosť Pohotovosť, spol. s r.o. sa jej ozvala, že jej bez nejakého časového sklzu vedľa poskytnúť peniaze hneď na druhý deň ako požiadala. Keď prišla zmluvu uzavrieť, bolo jej oznámené, že podmienky musia byť trochu zmenené, pretože má ešte podľžnosti z minulosti. Preto zo strany Pohotovosti bola v zmluve znížená suma, na ktorej sa pôvodne dohodli. Motorové vozidlo zakúpila vo februári, avšak hneď v marci mala vážnu dopravnú nehodu. Auto bolo zničené, pričom išlo o totálnu škodu. Aj napriek tomu, že po nehode mala vážne zdravotné problémy, ktoré trvajú do dnes, snažila sa chodiť do práce, aby mala príjem, aby užívala svojho syna a mohla splácať svoje záväzky. Časom sa k tomu ale pridružili ďalšie zdravotné problémy a musela byť dlhodobo práceneschopná. Túto situáciu chcela riešiť so spoločnosťou Pohotovosť tým, že ich opakovane vyzývala, že či je možné dohodnúť sa na odklade splátok alebo na menších splátkach, avšak zo strany spoločnosti Pohotovosť neboli žiadne reakcie. Neskôr jej vôbec nepreberali zásielky a ak prišla nejaká reakcia, tak reakcia bola v tom zmysle, že musí zaplatiť celú sumu naraz. Dokonca sa stalo to, že spoločnosť Pohotovosť na ňu podala trestné oznámenie pre úverový podvod, bola vyšetrovaná a zúčastnila sa výsluchu. Po týchto skúsenostiach sa ďalej pokúšala úver splácať, pretože sa bála. Následne začala spoločnosť Pohotovosť vymáhať túto sumu zrážkami zo mzdy, o čom sa dozvedela až zo mzdového oddelenia. Týmito zrážkami zo mzdy došlo k zaplaceniu sumy uvedenej v žalobe. Aj napriek tomu, že už bola vedená exekúcia, neskôr jej došlo niekoľko ponúk zo strany Pohotovosti na to aby si mohla zobrať ďalší úver. Uvádzali jej, že je pomôžu splatiť predchádzajúci úver a môže si zobrať ďalší, pričom ponuky chodili zhruba každé tri mesiace. Osobné motorové vozidlo kúpila pre vlastnú potrebu, pretože žije sama so svojím synom a potrebovala auto na zabezpečenie bežných potrieb. O

tom, že by suma, ktorú spláca, nemala byť tak vysoká, sa dozvedela v septembri minulého roka, kedy kontaktovala Združenie na ochranu spotrebiteľov, či by jej s tým nevedeli pomôcť.

Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a listinnými dôkazmi - oboznámením obsahu spisu a to: návrhom na začatie konania, Zmluvou o úvere, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, rozpisom splátok a pokút, uznesením Okresného súdu Svidník č.k. 3Er/147/2007-3, Uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 19CoE/54/2014, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 3Co/89/2011-139, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 4Co/15/2012-201, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 3Co/3/2011, opraveným znením žaloby, vyjadrením žalovaného k návrhu, rozpisom splátok a pokút, vyjadrením žalobkyne k vyjadreniu žalovaného, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co/313/2012, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/219/2013-91, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/84/2011, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/71/2011, uznesením NS SR č.k. 5Obdo/44/2011, ospravedlnením neúčasti na pojednávaní žalovaného, úradným záznamom čl. 126, rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR 6089/06 zo dňa 4.12.2006 so sprievodným emailom Stáleho rozhodcovského súdu, ospravedlnením neúčasti na pojednávaní žalovaného zo dňa 13.2.2015, výpisom z informácie o zásielke Slovenskej pošty o doručení predvolania žalobkyne, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 5Co/219/2013-91, rozsudkom Okresného súdu Prešov 11C/42/2012-46, uznesením Okresnej prokuratúry Svidník č.k. Pv 39/07-11 zo dňa 31.07.2007 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 23.02.2006 bola medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom uzavretá zmluva o úvere č. 8400768. Na základe tejto zmluvy poskytol žalovaný žalobkyňi úver v celkovej výške 26.000,- Sk s tým, že žalobkyňa sa zaviazala vrátiť žalovanému túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 25.600,- Sk, t.j. celkovo sumu 51.600,- Sk a to v 12 mesačných splátkach po 6.300,- Sk počnúc dňom 25.03.2006. Išlo o zmluvu formulárovú - vyhotovenú vo forme pretlaču. V bode 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, tvoriacich súčasť zmluvy o úvere, bolo stanovené, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tou spojenou. Zmluva neobsahuje údaj o RPMN.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalovaná za tento úver zaplatila celkovo sumu 5.249,32 Eur. Žalovaný to nielenže nepoprel, ale sám k vyjadreniu k žalobe predložil ako prílohu výpis s označením "splátky a pokuty" zo dňa 23.10.2014, z ktorého táto skutočnosť vyplýva.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 11C/42/2012-46 zo dňa 13.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.08.2014 bolo určené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 08.12.2010 č. zmluvy 802200137 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Z uznesenia Okresnej prokuratúry vo Svidníku zo dňa 31.07.2007 sp. zn. Pv 39/07-11 súd zistil, že voči žalobkyne bolo začaté trestné stíhanie pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. v súvislosti s predmetnou úverovou zmluvou č. 8400768 zo dňa 23.02.2006, ktoré bolo zastavené z dôvodu, že skutok nie je prečinom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 23.02.2006 (ďalej len „ZoSÚ“) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom

Podľa § 3 ods. 1 a 2 ZoSÚ veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 52 ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 23.02.2006 (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2 a 4 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 100 ods. 1 OZ Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Žalobkyňa konala pri uzatváraní zmluvy ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 2 a 3 ZoSÚ ako aj § 52 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou. Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení ZoSÚ ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

Žalovaný síce vo vyjadrení k žalobe uviedol, že predmetná zmluva nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy a teda nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, avšak toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom neodôvodnil. Súd k tomu poznamenáva, že žalobkyňa (ako dlžník) bola v predmetnej zmluve označená

svojim menom, priezviskom, adresou bydliska, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu. Z obsahu zmluvy nie je zrejmé, že by jej bol úver poskytovaný na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Aj keď zmluva je výslovne označená ako „zmluva o úvere uzatvorená doleuvedeného dňa v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka...“ takáto formulácia sama o sebe nie je spôsobilá vyňať predmetnú zmluvu z režimu spotrebiteľských zmlúv. V tejto súvislosti súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/89/2011-139 zo dňa 08.02.2012, podľa ktorého cit.: „zákon č. 258/2001 Z.z. bol účinný od 01.01.2001 do 31.12.2007 a v ust. § 2 písm. a) obsahoval len príkladný, teda neuzatvorený výpočet foriem spotrebiteľských úverov. Za spotrebiteľský úver sa tak mohla považovať teda akákoľvek forma spotrebiteľského úveru v tomto ustanovení osobitne nevyzmenovaná. Navyše samotný zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2007 vo svojom názve obsahoval termín úver, a preto by bolo nelogické len v dôsledku neuvedenia tohto pojmu v ust. § 2 písm. a) neaplikovať na právne vzťahy vzniknuté medzi účastníkmi uzatvorením zmlúv o úvere tento špeciálny právny predpis.“ Rovnaký záver prijal aj Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 7Co/84/2011.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že prejednaníu veci bráni prekážka veci rozhodnutej (res iudicata) s poukazom na to, že legitímnosťou všetkých zmluvných podmienok, resp. zmluvy o úvere č. 8400768 ako celku, sa už zaoberal rozhodcovský súd, k tomu súd poznamenáva, že je síce pravdou, že vec bola predmetom konania pred Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., ktorý vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. SR 6089/06 zo dňa 04.12.2006, z obsahu rozhodcovského rozsudku súd zistil, že právomoc rozhodcovského súdu bola daná dohodou uvedenou v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Nároky priznané uvedeným rozhodcovským rozsudkom boli vymáhané v exekučnom konaní Okresného súdu Svidník vedenom pod sp. zn. 3Er/147/2007, pričom uznesením č.k. 3Er/147/2007-3 zo dňa 18.11.2013 Okresný súd Svidník vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky. Uvedené uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19CoE/54/2014 zo dňa 26.06.2014. Podľa názoru súdu vzhľadom na neplatnosť rozhodcovskej zmluvy nemal rozhodcovský súd právomoc vo veci konať a rozhodnúť rozhodcovským rozsudkom. Takýto rozhodcovský rozsudok súd považuje za nulitný, t.j. akoby nebol vôbec vydaný, a teda nebol spôsobilý založiť prekážku res iudicata (porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 1CoE/308/2011-39 zo dňa 31.05.2012, rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. 21Co/25/2012 zo dňa 18.06.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013 a iné).

Z obsahu zmluvy o úvere č. 8400768 zo dňa 23.02.2006 je evidentné, že táto formulárová zmluva neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, pričom ide o povinný (zákonom vyžadovaný) údaj, absenciu ktorého priamo zákon (§ 4 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ) sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. V dôsledku toho, že zmluva je považovaná za bezúročnú a bez poplatku, žalovaný nemá právny nárok na žiaden úrok a ani poplatky plynúce z tejto úverovej zmluvy, a tak plnenie nad rámec istiny je majetkovým prospěchom získaným plnením bez právneho dôvodu - bezdôvodným obohatením.

Navyše súd poukazuje na tú skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 11C/42/2012-46 zo dňa 13.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.08.2014 bolo určené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve s obdobným znením, o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a ako taká je absolútne neplatná. Aj s poukazom na túto skutočnosť mal súd za to, že plnenie na základe tohto (absolútne neplatného) zmluvného dojednania zakladá bezdôvodné obohatenie.

Bezdôvodným obohatením je aj plnenie úrokov z omeškania (k čomu bola žalobkyňa zaviazaná rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR 6089/06 zo dňa 04.12.2006). Ako je vyššie konštatované, uvedený rozhodcovský rozsudok je nulitným právnym aktom (paaktom) a ako taký je nezáväzný. Úrok z omeškania, ktorý mala žalobkyňa zaplatiť, súd hodnotí ako nárok, ktorý sa prieči dobrými mravmi, a teda je neplatný (§ 39 OZ). Výška úroku z omeškania bola totiž jednostranne určená žalovaným ako dodávateľom a to v bode 6 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vo výške 0,25% z dlžnej sumy denne, t.j. 91,25% ročne. Táto výška niekoľkonásobne prevyšuje zákonný úrok z omeškania, a tak súd zmluvné dojednanie o určení tohto úroku z omeškania považuje za absolútne neplatné. V tejto súvislosti súd poukazuje na početné rozhodnutia súdov, na ktoré poukázala žalobkyňa v podanej žalobe, ale tiež ktoré sú známe súdu z jeho činnosti. Napr. v uznesení Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4CoE/62/2011 zo dňa 21.09.2011 krajský

súd konštatoval, že „Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého je úrok z omeškania vo výške 0,25 % denne, t. j. 91,25 % ročne v rozpore s dobrými mravmi. Úrok z omeškania v takejto výške je navyše v rozpore so zákonom, pretože výška zákonného úroku z omeškania je v zmysle ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. účinného v čase požadovaného úroku z omeškania od 26.07.2003 dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda ide o 13 % zákonný úrok. Dohodnutý ročný 91,25 % úrok z omeškania predstavuje viac ako 7- násobok zákonného úroku. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na článok 3 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách upravujúci zoznam podmienok, ktoré sa považujú za nekalé. Takouto nekalou podmienkou je aj podmienka upravená v písm. e), ktorej zmyslom je vyžadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu. Z tohto dôvodu je nedôvodná aj odvolacia námietka oprávneného, podľa ktorej je povinná, ktorá porušila svoju povinnosť vyplývajúcu pre neho zo zmluvy o úvere, povinná znášať vopred dohodnutú sankciu, s ktorou pri uzatváraní záväzkového vzťahu súhlasila“.

Vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Vo vzťahu k subjektívnej lehote žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela v septembri minulého roka, pričom v konaní nebolo preukázané, že by toto tvrdenie nebolo pravdivé. Pre absenciu akéhokoľvek dôkazu opaku tak súd nemohol považovať námietku premlčania z hľadiska subjektívnej premlčacej lehoty za dôvodnú. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu tak súd má za to, že žalovaný ako nebankový subjekt dlhodobo poskytujúci úvery (vrátane úverov spotrebiteľských) vo veľkom rozsahu má povinnosť poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch uzatváraných žalovaným (vrátane predmetnej zmluvy o úvere) sú formulované žalovaným ako dodávateľom, a preto žalovaný zodpovedá za ich obsah a za to, aby boli v súlade s kogentnými ustanoveniami právnych predpisov. Povinnosť uvádzať v zmluvách o spotrebiteľských úveroch údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov bola zavedená zákonom č. 258/2001 Z.z. (§ 4 ods. 2 písm. g/) účinným od 01.10.2001 a teda ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy (23.02.2006) existovala takmer 4 a pol roka. Za tohto stavu súd hodnotí neuvádzanie tohto povinného údaju zo strany žalovaného ako konanie úmyselné. Taktiež aj bezdôvodné obohatenie získané takýmto postupom hodnotí súd ako bezdôvodné obohatenie úmyselné, na ktoré sa vzťahuje v zmysle § 107 ods. 2 OZ 10 ročná premlčacia lehota, ktorá od uzavretia predmetnej zmluvy (od kedy najskôr mohlo dôjsť k plneniam žalobkyne a tým vznikaniu bezdôvodného obohatenia žalovaného) dňa 23.02.2006 do podania žaloby na súd dňa 01.10.2014 neuplynula. Súd tak námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú. Na podporu tohto záveru súd poukazuje napr. na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 6C/167/2010-112 zo dňa 05.04.2011 týkajúceho sa obdobnej formulárovej zmluvy toho istého žalovaného, v ktorom okresný súd okrem iného konštatoval, že: „Podľa názoru súdu objektívna premlčacia doba je v danom prípade 10-ročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného považuje za úmyselné. Ak žalovaný použil nekalú obchodnú prax a neumožnil prostredníctvom RPMN porovnať žalobcovi výhodnosť úveru na trhu oproti iným produktom, ak žalovaný použil neprijateľné podmienky, o ktorých Európska komisia tvrdí, žeby sotva uverila, keby ich niekto bol schopný považovať za platné a ak neodporujú zákonu, tak musia byť neprijateľné. Ak žalovaný použil nekalú prax a neobhájiteľne skryl neprimerane vysokú až úžernú cenu úveru do poplatku, ak žalovaný poskytol úver za 72,9 % protiplnenie a z kauzálneho hľadiska je jedno, či ide o úroky alebo poplatky za úver, ak žalovaný poskytol tak drahé až úžerné úvery žalobcovi opakovane, súd považuje tvrdenie žalovaného, že sa nedopustil úmyselného konania za nepresvedčivé. Opísané praktiky a konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi si ťažko možno predstaviť len v rovine nedbanlivosti. Aj keď by súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobcom, v snahe získať prospech za opísaných okolností, ťažko možno uveriť, že nevedel, čo môže spôsobiť takýmto konaním a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený. Najmenej nepriamy úmysel získať majetkový prospech opísanými praktikami je na strane žalovaného zrejmy. Súd neuznal obranu žalovaného, že nárok je premlčaný, keďže objektívna 10-ročná lehota od poskytnutia úveru neuplynula. Vzhľadom na uvedené sa vzniknuté bezdôvodné obohatenie žalovaného považovalo za úmyselné, pri ktorom platila 10-ročná objektívna premlčacia doba.“ Uvedený rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Prešove uznesením č.k. 3Co/89/2011-139 zo dňa 08.02.2012, pričom krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa s doplnením, že „takéto dlhodobé ignorovanie zákonnej

povinnosti žalovaného uvádzať RPMN v zmluvách o úvere sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu“. Rovnaký záver o úmyselnom bezdôvodnom obohatení prijal Krajský súd v Prešove napr. aj v rozhodnutí sp. zn. 7Co/84/2011 a iné.

Z vykonaného dokazovania tak mal súd za preukázané, že žalobkyni ako dlžníčke bol na základe zmluvy o úvere č. 8400768 zo dňa 23.02.2006 poskytnutý zo strany žalovaného ako veriteľa spotrebiteľský úver vo výške 26.000,- Sk (863,- Eur), za ktorý zaplatila spolu 5.249,32 Eur. Táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná (žalovaný sám predložil k vyjadreniu k žalobe listinu označenú ako „splátky a pokuty“, z ktorej táto suma vyplýva a vo svojich vyjadreniach nespochybnil jej samotnú výšku). Vzhľadom na skutočnosť, že úverová zmluva neobsahovala povinný údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, s čím priamo zákon (§ 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ) spája následok bezúročnosti a bezpoplatkovosti takejto zmluvy, zmluva je považovaná za bezúročnú a bez poplatku. Žalobkyňa tak ako dlžník mala zaplatiť žalovanému ako veriteľovi len istinu úveru, t.j. 863,- Eur, a preto rozdiel medzi istinou s reálne zaplatenou sumou 5.249,32 Eur, t.j. 4.386,32 Eur tvorí bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne.

Z uvedených dôvodov súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. V konaní bola v celom rozsahu úspešná žalobkyňa, ktorá si uplatnila právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré v zákonnej lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. aj vyčíslila. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny právneho zástupcu žalobkyne za 3 úkony právnej služby - 1.) prevzatie a príprava zastúpenia dňa 22.12.2014 podľa § 10 ods. 1, 2 a § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „AT“), 2.) zastupovanie na pojednávaní dňa 19.01.2015 (ktoré bolo odročené bez prejednávania veci) podľa § 10 ods. 1, 2 a § 13a ods. 1 písm. d) AT v rozsahu 1 odmeny a 3.) zastupovanie na pojednávaní dňa 16.02.2015 podľa § 10 ods. 1, 2 a § 13a ods. 1 písm. d) AT spolu vo výške 2 x 160,99 Eur a 1x 40,25 Eur (z tarifnej hodnoty veci 4.386,32 Eur) + 1 x 8,04 Eur režijný paušál za úkon v roku 2014 a 2 x 8,39 Eur režijný paušál za úkony v roku 2015 (§ 16 ods. 3 AT). Keďže právny zástupca žalobkyne je preukázateľne platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa mu odmena a náhrady podľa § 18 ods. 3 AT o DPH vo výške 77,41 Eur (20% z 387,05 Eur). Preto súd ukladá žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 464,46 Eur (160,99 Eur + 8,04 Eur + 40,25 Eur + 8,39 Eur + 160,99 Eur + 8,39 Eur + 77,41 Eur) na účet jeho právneho zástupcu. V porovnaní s vyčíslením trov právneho zastúpenia predložených žalobkyňou súd nepriznal žalobkyni nárok na režijný paušál pri úkone „prevzatie a príprava zastúpenia“ v uplatnenom rozsahu 8,39 Eur ale len v rozsahu 8,04 Eur vzhľadom na to, že z plnomocenstva uloženého v súdnom spise je zrejmé, že žalobkyňa udelila plnomocenstvo svojmu právnenému zástupcovi dňa 22.12.2014, t.j. v roku 2014 a nie v roku 2015.

Súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 263,- Eur (6% z 4.386,- Eur) podľa položky č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a to v súlade s citovaným § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Žalobkyňa, ktorej žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, bola ako spotrebiteľka domáhajúca sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o súdnych poplatkoch oslobodená od platenia súdneho poplatku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).